

18 ta' Frar, 1948.

Imħallef:

L-Opor. Dr. A. J. Montanaro Gauci, LL.D.
Joseph Bartolo versus Anthony Spiteri

**Mandat ta' Impediment ta' Safar — Nullità —
Penali — Danni — Art. 92 §1 (c) (d),
866, 869 u 872 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.**

Metei' mandat ta' l-impediment tas-safar jiġi mitlub fil-pendenza tal-kunċi dekar il-merita kawtelat b'dak il-mandat, minn jitlob il-krug tiegħu għandu ukoll, barra miex-ċirkus tanzi l-oħra li għandu jsemni fiv-rikors, iżżejjix illi bix-safar tal-persuna jee bit-tluq tal-hastiment il-pretenzjoni tista' tiġi skartata, iwettaq bil-ġurament li hemm dik il-kunċi mież-ja.

Din ma hiex formalità użja ja fil-liggi, imma hija sostanziali, li jekk ma tiġi imsemmi ġej għan-nullità tal-mandat.

Il-Qorti għandha dejjem id-dritt li tieħad it-talba għall-krug ta' mandat met lu iċċiż-żalhe, anki "Għinnej" minn atti pendi quddiemha, li lok tal-mandat ma jkunx hemm; u meta l-Qorti ssib k'l-mandat għeji ottenu molizzożamento tista' tikkundanna lil minn ottewiekk għal penali.

Barra minn dan jekk mir-ottjena l-mandat ma jiddeduċċie fi żmien erbat iż-żejt ir-regjunipet kawtelati b'dak il-mandat, jirrendi ruhu passibili tad-danni u l-interessi.

Ti-attar fit-taħrika qal li fit-23 ta' Jannar 1948 il-konvennt balef illi għandu d-dritt jikkawtela d-drittijiet tiegħu fuq permess li kien fuq il-ħanut "Falrex" u fuq parti tar-rigal li għadu f'idjej, permess li għadu ma giex trasferit fuqu, kontra tiegħu, liema pretenzjoni lija ta' £600, u ottjena għall-kawtela ta' dawn id-drittijiet l-ispedizzjoni ta' mandat ta' impediment ta' safar kontra tiegħu (dok A); u illi l-konvennt ma ddeduċċieks f'kawża gdida quddiem din il-Qorti ż-żewġ pretenzjijiet wara l-hruġ ta' l-imsemmi mandat skond ma jid-disponi l-art. 872 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili; huwa ppreżenta rikors fit-3 ta' Frar 1948, fejn talab il-krug ta' kontromandat għall-imsemmi mandat ta' impediment ta' safar tat-23 ta' Jannar 1948, u dina l-Qorti b'digriet tal-10 ta' Frar 1948 irrevokat l-imsemmi mandat in kwantu jirrigwarda l-pretensjoni ta' £300 fuq ir-rigal, u ordnat li għar-revoka tal-mandat in kwantu jirrigwarda l-pretensjoni fuq il-permess

imsemmi fil-mandat huwa jiproċedi skond il-ligi, salvo li jekk ikun hemm bżonn jitlob l-urgenza skond il-ligi; u li l-konvenut qal fir-risposta tieghu li l-pretensjonijiet fil-mandat fuq imsemmi gew għi dedotti fiċ-ċitazzjoni numru 516/1947 li qiegħda quddiem din il-Qorti, u jekk hu hekk il-mandat hu dif-tuż-ghaliex hemm nuqqas ta' partikolarità sostanzjali meħtiega mill-ligi espressament, skond kif jiddisponi l-art. 866 ta' l-imsemmija Proċedura Civili, u dana jgħib in-nullità ta' l-istess skond l-art. 792 (1) (d); u li skond verbal tat-23 ta' Jannar 1948 fil-kawża "Antonio Sipteri vs. Joseph Bartolo", fol. 18 ta' dik iċ-ċitazzjoni, hemm li l-partijiet jaqblu li fil-21 ta' Jannar 1948 il-konvenut Bartolo dawwar il-permessi kollha li kelle fuq il-ħanut "Falrex" favur l-attur Sipteri; u talab li, wara li jsiru d-dikjaruzzjonijiet u l-provvedimenti meħtiega, jiġi revokat l-imsemmi mandat ta' impediment ta' safar maħruġ kontra tieghu fit-23 ta' Jannar 1948 fuq talba tal-konvenut, ukoll in kwantu jirrigwarda l-pretensjoni fuq il-permess fil-mandat imsemmi, u dana għar-raġunijiet fuq esposti u għal dawk kollha li jirriżultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawża; u jekk hemm bżonn, i-imsemmi mandat ta' impediment ta' safur jiġi dikjarat null u ta' ebda effett għar-raġunijiet fuq imsemmija u għal dawk li jirriżultaw ma' tul it-trattazzjoni tal-kawża; u l-konvenut jiġi dikjarat responsabili ta' kwalunkwe danni li huwa sofra jew jista' joſofri in konsegwenza ta' l-imsemmi mandat, li jiġu likwidati f'dana jew f'għudizzju ieħor; u l-konvenut jiġi kundannat ihallaslu l-penalitajiet imsemmija fil-ligi in konsegwenza tal-vessatorjetà ta' l-imsemmi mandat. Bi-ispejjeż, kompriżi dawk tar-rikors tat-3 ta' Frar 1948;

Omissis;

Il-Qorti tirrileva li l-konvenut kien talab il-ħruġ ta' mandat ta' l-impediment tas-safar kontra l-attor b'rikors tal-21 ta' Jannar 1948, biex jikkawtela d-drittijiet tieghu għat-trasferiment tal-liċenzi u avvjament tal-ħanut "Falrex", u l-Qorti, b'digriet tat-23 ta' Jannar 1948, irrevokat dak il-mandat, wara li rrilevat li l-liċenzi kollha li kelle l-konvenut fuq il-ħanut gew trasferiti fil-21 ta' Jannar 1948 favur il-konvenut Sipteri, u li anki qabel il-mandat il-konvenut Spiteri kelln l-pussess materjali u l-gestjoni ta' dak l-istess hanut. U tabiħhaqq l-attur Bartolo, f'dik l-okkażjoni tar-revoka, kien xehed.....

B'danakollu dak in-nhar stess il-konvenut Spiteri talab il-hruġ ta' mandat iehor ta' l-impediment tas-safar kontra l-attur Bartolo biex jikkawtela d-drittijiet tiegħu fuq permess li kien fuq il-hanut "Farex" u fuq parti tar-rigal li għadu f'idejn Joseph Bartolo, permess li għadu ma ġiex trasferit fuqu-dina l-pretensjoni hija ta' £600 (dok. fol. 5). Fuq rikors ta' l-attur għar-revoka ta' dal-mandat, il-konvenut Spiteri ddik-jara li l-mandat kien gie mitlub b'kawtela tad-drittijiet tiegħu dedotti biċ-ċitazzjoni numru 516 ta' l-1947, u mhux b'kawtela tad-drittijiet dedotti biċ-ċitazzjoni nutru 52 ta' l-1948. Kien preciżament fil-kawża ċitazzjoni numru 516 ta' l-1947 li dil-Qorti rrevokat il-mandat, kif għà ntqal, u fl-ebda kawża oħra ma gie dedott id-dritt għal parti tar-rigal. Għaldaqstant il-Qorti ma tħithemx il-ghala l-konvenut Spiteri, wa-ra l-provvediment tat-23 ta' Jannar 1948; raġa' talab il-hruġ tal-mandat b'kawtela ta' trasferiment ta' permess;

Il-konvenut Spiteri sostna li l-attur Bartolo kellu jittrasferi lu permess għal manifattura tal-ħelu u ma tħtrasferi lu. Iżda sew f'dil-kawża..... kemm fil-kawża ċitazzjoni numru 516/1947, irriżulta li l-attur Bartolo qatt ma kellew permess għal manifattura tal-ħelu f'dak il-hanut, u għalhekk ma setax jitħasni lill-konvenut Spiteri. Fil-kawża fuq imseminija ċitazzjoni numru 516 ta' l-1947 il-konvenut Spiteri, bħala attur f'dik il-kawża, talab il-kundanna għat-trasferiment tal-licenzi li l-attur, konvenut f'dik il-kawża, kellew fuq dak il-hanut, u ma talabx danni jew drittijiet oħrajn ta' permessi li Bartolo ma kellux. Għaldaqstant, fil-waqi li għat-trasferiment tal-permessi li Bartolo kellew dina l-Qorti kienet għà rrileġiet li ma kienx hemm lok iżjed għall-mandat u rrevokati, għat-trasferiment ta' permess li Bartolo seta qatt wiegħed, iżda li ma kellux fuq dak il-hanut, Spiteri ma ddedu ċa ebda domanda, la qabel u lanqas in segwit u għall-mandat in kwistjoni. Kwantu mħaż-żejjha għall-mandat in kwantu kien jirrigwarda l-parti tar-rigal, dana għà gie rilevat, għax il-konvenut Spiteri ma ddedu ċiex domanda fuq dik il-pretensjoni. Minn dana li ntqal jidher ċar li ebda raġun ma hemm biex jiġi sostnuta il-mandat ta' l-impediment tas-safar;

Iżda, barra minn dana li gie rilevat, il-Qorti tirrileva wkoll li fit-talba għall-mandat in kwistjoni l-konvenut Spite-

ri ma osservax il-formalità preskriitta mill-ligi fl-art. 866 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Dik il-formalità mhix ozuża fil-ligi, għax per mezz tad-dikjarazzjoni l-Qorti, qabel ma tordna l-hruġ tal-mandat, tkun imqiegħda f'pożizzjoni li taċċerta ruhha jekk ir-rikorrent ikollux almenu xi fondament jew apprenza ta' dritt u neċċessità li jikkawtela d-dritt minn i-msemmi fil-mandat; għax il-Qorti għandha dejjem id-dritt li tiegħi had it-talba ghall-hruġ ta' mandat meta jirriżultalha, anki "aliunde" minn atti pendiċi quddiemha. Li lok tal-mandat ma jkunx hemm. U ċertament, li kieku fir-rikors il-konvenut Spiteri semma li ried jikkawtela d-drittijiet dedotti fiċ-ċitazzjoni numeru 516 ta' 1-1947 pendiċi quddiem din il-Qorti, il-Qorti ma kienetx sejra tinxora d-deċiżjoni tagħbla ta' dak in-nhar stess li biha kienu gew revokati żewġ mandati kawfelatorji matħruġa kontra l-attur Bartolo. Il-konvenut Spiteri fir-rikors ma semma xeju dik il-kawża, u semmihha biss fir-riposta wara li Bartolo b'rikors talab irrevoka tal-mandat. Dik l-ommissjoni ta' formu meħtieġa mill-ligi ġiebet preġudizzju lil-Bartolo li ma setax jissegħwa bliet bl-annullament ta' l-att; salva r-revoka li talvolta kien hemm lok għaliha għal raġuni-jiet obrajn; inkluži dawk li għad għew rilevati. Għalhekk il-mandat, in kwantu għadu jseħħi u ghall-parti li għadha ssċħi, huwa null, skond l-art. 792 § 1 (e) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili;

Minn dan, li ġie rilevat jidher ċar li l-konvenut Spiteri, qabel ma talab il-hruġ tal-mandat, għi kien ja f-bil-vera pożizzjoni; għax dina għet ikkjarifkata bid-deċiżjoni ta' dil-Qorti tat-23 ta' Jannar 1948; u għalhekk ma kellux raġun jitlob dak il-neundat ghall-kawtela tat-trasferment tal-permess li l-attur Bartolo ma kellux fuq il-ħanut "Falrex"; u għalhekk it-talba għal-l-hruġ tal-mandat ta' l-impediment tas-safar li dak Spiteri għamel fit-23 ta' Jannar 1948, bl-ommissjoni tad-dikjarazzjoni preskriitta fl-art. 866 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, ma tistax ma tigħix kunsidrata bhala magħniuta malizzjożamento ghall-vessazzjoni ta' l-attur Bartolo; u għalhekk hemm lok tal-penali stabbilita fl-art. 869 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili;

Barra minn dan, peross li fuq il-pretenzjoni ta' parti tar-ri gal il-konvenut Spiteri ma ddeduċċiex it-talba fiż-żmien preskriitt mill-ligi, daka Spiteri ttrendi ruhu responsabili tad-danni

u l-imghaxijiet, skond l-art. 872 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċi-vili; u rrenda ruha wkoll responsabili tad-danni u ta' l-imghaxijiet l-istess Spiteri talli għall-pretensjoni l-oħra talab ingħestament il-mandat u rrexxieli jieħdu, kontra l-attur Bartolo, skond l-art. 870 tal-Kodiċi tal-Proċedura Civili;

Għal dawn i-ragħnijiet il-Qorti taqqa' l-kawża billi tip-provdi l-ewwel-talba billi tiddikjara null il-mandat in kwis-tjoni in kwantu ma ġiex revokat bid-digriet tal-10 ta' dak ix-xahar, u għalhekk tordna l-hruġ tal-kontromandat skond il-ligi; tilqa' t-tieni talba, billi tiddikjara lill-konvenut responsabili tad-danni, likwidabili f'għidżżejju separat; u tilqa' l-akħbar talba billi tikkundanna lill-imħarrek iballas lill-attur penali ta' £50;

L-ispejjeż ibatihom il-konvenut.
